

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa I. C.

przeciwko Ośrodkowi w W.

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 5
kwietnia 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu
z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt VI Pa 11/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 grudnia 2021 r., sygn. akt VI Pa 11/21 Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił apelację powódki I. C. oraz pozwanego Ośrodka w W. od wyroku Sądu Rejonowego w Radomiu z 1 marca 2021 r., sygn. akt IV P 678/15.

Wyrokiem z 1 marca 2021 r., sygn. akt IV P 678/15 Sąd Rejonowy w Radomiu w sprawie z powództwa I. C. przeciwko Ośrodkowi w W. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy zasądził od Ośrodka w W. na rzecz I. C. kwotę 11.700 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od 8 lutego 2016 r. do dnia zapłaty; nakazał pobrać od Ośrodka w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Radomiu kwotę 585 zł tytułem opłaty

od pozwu, od której uiszczenia powódka była ustawowo zwolniona; wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.900 zł.

Wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżyły apelacjami obie strony postępowania. Z uwagi na fakt, że skargę kasacyjną wniosła jedynie strona powodowa, nie ma potrzeby przytaczania zarzutów apelacji strony pozwanej. Powódka zarzuciła mu naruszenie art. 52 § 1 pkt 1 k.p.; art. 3¹ § 1 k.p.; art. 56 § 1 k.p.; art. 45 § 2 i 3 k.p.; art. 57 § 2 k.p.; art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 263); art. 8 k.p.; art. 325 k.p.c.; art. 477¹ k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy w wyniku rozpoznania apelacji stron oddalił je jako nieuzasadnione.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że powódka była pracownikiem chronionym i pozwany dokonał wypowiedzenia bez konsultacji ze związkami, przy czym nastąpiło to z innych powodów niż wskazane przez Sąd Rejonowy. W pozostałym zakresie rozważania Sądu Rejonowego są prawidłowe.

Wbrew twierdzeniom apelującej, Sąd pierwszej instancji w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dokonał prawidłowych ustaleń, z których wyciągnął właściwe wnioski prawne, a te w konsekwencji pozwoliły mu na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia. Stanowisko swoje z właściwą interpretacją powołanych przepisów należycie uzasadnił. Sąd Okręgowy zaakceptował dokonane przez Sąd pierwszej instancji ustalenia, jak i ocenę prawną zawartą w motywach zaskarżonego wyroku, zatem nie zachodziła konieczność ich powtarzania.

Zdaniem Sądu odwoławczego, wbrew zarzutom apelacji, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe dostarczyło wystarczającego materiału do dokonania ustaleń niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy oraz pozwoliło Sądowi pierwszej instancji na prawidłową ocenę wyników tego postępowania w w/w zakresie. Ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w sprawie została dokonana przez Sąd Rejonowy w sposób bezstronny, racjonalny, zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, a więc w granicach określonych przepisem art. 233 k.p.c. Nie przekroczono przy tym zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w w/w artykule.

Zdaniem Sądu Okręgowego przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada kryteriom określonym w odniesieniu do art. 233 k.p.c., apelacja zaś w żaden sposób nie wskazuje w tym przedmiocie uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny, a jedynie stanowi polemikę z poczynionymi ustaleniami.

Podnoszone przez powódkę zarzuty dotyczące naruszenia art. 52 k.p., art. 3¹ k.p., art. 45 k.p., art. 32 o związkach zawodowych, art. 8 k.p. i art. 47⁷¹ k.p.c. są chybione. Zarzuty te były podnoszone w trakcie postępowania przed Sądem Rejonowym i Sąd w swoim uzasadnieniu w sposób szczegółowy odniósł się do podnoszonych w apelacji kwestii. Wskazać należy, że żądanie powódki dotyczyło przywrócenia do pracy i wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy, a nie zasądzenia odszkodowania.

Odnosnie zarzutu art. 52 k.p. w ocenie Sądu Okręgowego był on niezasadny. Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął i wskazał przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę, które były rzeczywiste i uzasadniały rozwiązanie stosunku pracy w tym trybie. Wskazał które zachowania powódki stanowiły ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych - wykorzystanie zwolnienia lekarskiego niezgodnie z jego przeznaczeniem, świadczenie pracy i wykonywanie obowiązków w sytuacji wyznaczenia zastępstwa na czas choroby, zaciągnięcie zobowiązania finansowego na rzecz E. B. w kwocie 5.224,04 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, bez uzgodnienia z Wójtem Gminy W. i bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym [...] w W. i pod tym kontem dokonał oceny zawnioskowanych przez strony dowodów, których ocena zdaniem Sądu Okręgowego nie budzi zastrzeżeń. Odnosił się szczegółowo do uczestniczenia powódki w rozprawie w sprawie IV P 440/14 tutejszego Sądu, która miała miejsce w dniu 6 listopada 2015 r. i wskazał dlaczego naruszało ono interes pracodawcy oraz dlaczego w jego ocenie można powódce przypisać rażące niedbalstwo. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż powódka nie była szeregowym pracownikiem [...], a jego Kierownikiem. Sąd drugiej instancji podkreślił, iż powódka w sprawie niniejszej domagając się jako pracownik szczególnie chroniony przywrócenia do pracy i zasądzenia wynagrodzenia, sama w sprawie IV P 440/14 jako kierownik [...] w W. rozwiązała z

E. B. - członkiem Międzyzakładowej Komycji N. S. Pracowników Gospodarki Komunalnej i Urzędu Gminy w W. objętą szczególną ochroną związkową, bez zgody tej organizacji umowę o pracę bez wypowiedzenia w trybie dyscyplinarnym, czym spowodowała wytoczenie powództwa przez E. B. przed Sądem Pracy o przywrócenie jej do pracy i zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy - by potem dążyć do polubownego zakończenia sporu i przystać na wypłatę E. B. odszkodowania ze środków budżetowych.

Sąd drugiej instancji zauważył, że z bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego niewłaściwego korzystania ze zwolnień lekarskich wynika, iż może ono być podstawą rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę bez wypowiedzenia, jeżeli według indywidualnej oceny wszystkich okoliczności sprawy ciężko zawinione zachowanie pracownika stanowi poważne naruszenie obowiązku dbałości o dobro zakładu pracy (pracodawcy) polegające na naruszeniu lub zagrożeniu jego interesów. Zgodził się on przy tym należy z wyrokiem Sądu Najwyższego z 17 maja 2018 r., I PK 72/17 (LEX nr 2488706), że wykonywanie przez pracownika pracy w okresie niezdolności do pracy (zwolnienia lekarskiego) tylko wyjątkowo może nie zostać uznane za uchybienie podstawowemu obowiązkowi pracowniczemu.

Mimo, iż rozwiązanie umowy o pracę było sprzeczne z prawem, bowiem pracodawca nie uzyskał wymaganej na zasadzie art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych uprzedniej zgody na rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, nie deprecjonowało to jednak zasadności zastosowanej przez Sąd pierwszej instancji instytucji oddalenia roszczenia o przywrócenie do pracy na podstawie art. 8 k.p. w związku z art. 477¹ k.p.c. i zasądzenia w to miejsce odszkodowania (szeroko akceptowanego zarówno w orzecznictwie jak i piśmiennictwie). W judykaturze aprobuje się bowiem rozwiązanie, zgodnie z którym na podstawie art. 477¹ k.p.c. sąd może uwzględnić roszczenie o odszkodowanie zamiast roszczenia o przywrócenie do pracy (art. 56 k.p.) zgłoszone przez pracownika objętego ochroną przed rozwiązaniem stosunku pracy z art. 32 ustawy o związkach zawodowych wówczas, gdy roszczenie to okaże się nieuzasadnione ze względu na jego sprzeczność ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa. Skorzystanie z tego uprawnienia wymaga zaś wskazania przez Sąd orzekający w

sprawie, jakie konkretnie prawo podmiotowe zostało naruszone i dlaczego czynienie użytku z tego prawa polega na sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, czy ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa (bądź i z zasadami współżycia społecznego i ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa) oraz jakie zasady współżycia społecznego (społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa) zostały pogwałcone.

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd Rejonowy wskazując na treść art. 56 i 45 § 2 i 3 k.p. oraz art. 57 § 2 k.p. prawidłowo uznał za zasadne zasądzenie wyłącznie odszkodowania, na podstawie art. 477¹ k.p.c. w związku z art. 8 k.p. Pod tym kątem szczegółowo wskazał, dlaczego uwzględnił jedynie żądanie alternatywne biorąc pod uwagę skalę, rodzaj i ciągłość opisanych szczegółowo przez Sąd nieprawidłowych zachowań i zdarzeń skutkujących negatywną oceną z punktu widzenia przysługujących powódce praw, zachowań które dotyczyły wyłącznie merytorycznych zastrzeżeń pracodawcy do sposobu realizacji przez nią obowiązków służbowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego, zachowanie powódki polegające na wykorzystaniu zwolnienia lekarskiego niezgodnie z jego przeznaczeniem, świadczeniu pracy i wykonywaniu obowiązków w sytuacji wyznaczenia zastępstwa na czas choroby, zaciągnięcie zobowiązania finansowego na rzecz E. B. w kwocie 5.224,04 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, bez uzgodnienia z Wójtem Gminy W. i bez zabezpieczenia środków finansowych w planie finansowym [...] w W. można było więc określić jako moralnie naganne, a przez to niezgodne z zasadami współżycia społecznego.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła skargą kasacyjną powódka w części oddalającej apelację powódki oraz znoszącej koszty procesu pomiędzy stronami.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego), pkt 2 (potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości oraz rozbieżności w orzecznictwie) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Wskazano, że:

a) stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w sprawie występują istotne zagadnienia prawne w zakresie ochrony związkowej wynikającej z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, w tym poprzez określenie kiedy i jakim zakresie ta ochrona może zostać przełamana poprzez instytucję prawną z art. 477¹ k.p.c. w zw. z art. 8 k.p., w tym na kanwie stanu faktycznego, poprzez rozstrzygnięcie, czy sytuacja incydentalnego świadczenia pracy podczas zwolnienia lekarskiego (polegająca na stawianictwie na rozprawie sądowej), może być kiedykolwiek uznana za okoliczność pozwalającą na odmowę objęcia pracownika-„związkowca” ustawowymi gwarancji ochrony jego stosunku pracy ze względu na (rzekomą) niemoralność, naruszenie zasad współżycia społecznego czy sprzeczność ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa;

b) stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 477¹ k.p.c. w związku z art. 8 k.p.) budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w tym nawet w samym Sądzie Najwyższym, który przykładowo w wyroku z 7 czerwca 2018 r., II PK 90/17 (LEX nr 2509628) stanął na stanowisku, że: „Nie jest właściwa wykładnia art. 477¹ k.p.c. i art. 8 k.p. nieuwzględniająca szczególnej ochrony pracowników przed rozwiązaniem stosunku pracy.”, jednocześnie w wyroku z 3 września 2020 r., II PK 215/18 (opubl. OSNP 2021/8/89) wskazując odmiennie, że „Sąd pracy może uwzględnić roszczenie alternatywne w przypadku pracownika korzystającego ze szczególnej ochrony trwałości stosunku pracy gdy można mu przypisać naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, które ma szczególny charakter i jest naganne (art. 477¹ k.p.c. w zw. z art. 8 k.p.)”.

c) stosownie do art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wskazuję, że mając na uwadze zarzuty skargi kasacyjnej, pozostaje ona także oczywiście uzasadniona, zwłaszcza wobec, widocznych *prima facie*:

- drastycznie nieuprawnionego uznania, że obecność pracownika na rozprawie sądowej podczas zwolnienia lekarskiego, stanowi tak wysoce naganne zachowanie, że aksjologicznie uniemożliwia przywrócenie go do pracy mimo bezspornie stwierdzonych, poważnych naruszeń przez pracodawcę przepisów o rozwiązaniu umowy w trybie dyscyplinarnym (podczas gdy – przy prawidłowej

wykładni - powyższe nie powinno nawet stanowić przesłanki do zastosowania art. 52 § 1 pkt 1 k.p.);

- odmienności skarżącego kasacyjnie rozstrzygnięcia od wyroku Sądu Najwyższego z 17 października 2019 r., sygn. akt III PK 153/18 (LEX nr 2729031) zapadłego w realiach tego samego pracodawcy i pracowników - w podobnych okolicznościach i w tym samym czasie co powódka - dyscyplinarnie zwolnionych mimo podlegania szczególnej ochronie związkowej, które (w przeciwieństwie do powódki) zostały przywrócone do pracy oraz Sąd Najwyższy (zmieniając wcześniejsze wyroki Sądu Rejonowego oraz Okręgowego w Radomiu) zasądził na ich rzecz wynagrodzenie uwarunkowane okresem pozostawania bez pracy, nie widząc żadnych podstaw do zastosowania art. 477¹ k.p.c. w zw. z art. 8 k.p., co pozwala na postawienie tezy, że wobec niemożliwości odmówienia powódce statusu „chronionego związkowca”. Sądy w Radomiu podjęły nieuprawnioną próbę trwania przy swoim (niekorzystnym dla pracowników [...] w W.) zapatrywaniu na wydarzenia z 2015 r., poprzez instrumentalne zastosowanie alternatywnej konstrukcji prawnej.

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o:

- 1) wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 3) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr

52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Zgodnie natomiast z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; czy z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 424365 i 1652383). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne

do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Kwestie wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako istotne zagadnienie prawne oraz poważne wątpliwości interpretacyjne, wywołujące rozbieżności w orzecznictwie sądów zostały już jednoznacznie wyjaśnione i doprecyzowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w swoich nowszych orzeczeniach w sposób utrwalony przyjął, że prawo działacza związkowego do ochrony trwałości stosunku pracy nie ma charakteru bezwzględnie. Zindywidualizowane okoliczności sprawy mogą uzasadniać oddalenie powództwa pracownika o przywrócenie do pracy i zasądzenie w to miejsce odszkodowania, a w wyjątkowych wypadkach oddalenie powództwa w całości (art. 477¹ k.p.c. w związku z art. 8 k.p. i art. 32 ust. 1 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 263 z późn. zm. – zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 maja 2021 r., II PSKP 22/21, OSNP 2022, nr 3, poz. 22). Podstawą tego rodzaju orzeczeń jest zawsze art. 477¹ k.p.c. w związku z art. 8 k.p. Innymi słowy ochrona związkowa nie może służyć wyłącznie uniemożliwieniu pracodawcy zasadnego rozwiązania umowy o pracę, gdy owa zasadność dotyczy postawy pracownika, bez związku z wykonywaniem zadań związkowych. Celem ochrony stosunku pracy działacza jest przede wszystkim zagwarantowanie mu niezależności w wypełnianiu funkcji (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 stycznia 2022 r. II PSK 222/21, LEX nr 3369557; z 27 stycznia 2022 r. II PSK 187/21, LEX nr 3397274).

Godzi się również zauważyć, że strona skarżąca uzasadniając istotne zagadnienie prawne w niniejszej sprawie skrętnie pomija, że naruszenie przez powódkę obowiązków pracowniczych nie polegało wyłącznie na stawiennictwie na rozprawie, ale również na podejmowaniu w jej toku, jak i wcześniej, czynności

prawnych w imieniu pracodawcy, do czego nie miała podstawy, a które dodatkowo świadczyły o wykonywaniu pracy w czasie zwolnienia lekarskiego.

Z kolei przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W niniejszej sprawie nie wykazano oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Jak wskazano powyżej, również w kontekście oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, strona skarżąca uporczywie i świadomie pomija, że ciężkim naruszeniem obowiązków pracowniczych, którego dopuściła się powódka nie było wyłącznie stawiennictwo na rozprawie, ale również czynności podejmowane w toku tej rozprawy w imieniu pracodawcy, do których powódka nie miała umocowania, a w dodatku stanowiły one świadczenie pracy w okresie zwolnienia lekarskiego.

Jeżeli natomiast chodzi o rzekomą sprzeczność z wyrokiem Sądu Najwyższego wydanym w sprawie III PK 153/18, to należy zauważyć, że wbrew twierdzeniom powódki, sprawy te łączy jedynie strona pozwana, a także podstawa

prawną rozwiązania umowy o pracę, natomiast pozostałe okoliczności tej sprawy i sprawy rozpoznawanej w niniejszym postępowaniu są zupełnie różne i nie mogą być one ze sobą porównywane.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów oparto na § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

[SOP]

[ms]